

Az Atomerőműi Képzési Bázis üzleti- és működési modellje

Összefoglalás: Kormányzati szintű döntés született arról, hogy a Paks II atomerőművi beruházás támogatására három kompetencia központ létesül, Paks, Dunaújváros és Szekszárd helyszíneken. A Dunaújvárosi Egyetem Kompetencia- és Kutatóközpontja (DUEKK) a gépészmérnökhöz kapcsolódó anyagvizsgálat (laborvizsgálatok) és különböző speciális képzések – atomerőmű specifikus hegesztési- és anyagvizsgálati ismeretek – területén kapcsolódik a Paks II atomerőművi beruházás munkálataihoz.

A Dunaújvárosi Egyetem közbeszerzési eljárást indított az Atomerőműi Képzési Bázis megvalósítására, melyet az Ecotech Nonprofit Zrt. nyert el, így az Atomerőműi Képzési Bázis a Dunaújvárosi Egyetem Kompetencia- és Kutatóközpont részeként az Ecotech Nonprofit Zrt. szervezetében kerül kialakításra. Az Ecotech Nonprofit Zrt. több éves tapasztalatokkal rendelkezik a felnőttképzés területén. Képzési kínálatát szakmai képzések, idegennyelvi képzések, kompetenciafejlesztő tréningek és online tananyagok fejlesztése képezi.

Írásomban az Atomerőműi Képzési Bázis üzleti- és a működési modelljét kívánom bemutatni, melyek kidolgozása elengedhetetlen ahhoz, hogy az Ecotech Nonprofit Zrt. működési rendszerébe illeszkedjen.

Kulcsszavak: Felnőttképzés; üzleti modell; működési modell.

Abstract: A government-level decision was made to establish three competence centers to support the Paks II nuclear power plant investment, in Paks, Dunaújváros and Szekszárd. The Competence and Research Center of the University of Dunaújváros (DUEKK) is connected to the Paks II in the area of material testing (laboratory tests) related to mechanical engineering technology and various special trainings – nuclear power plant-specific welding and material testing knowledge for nuclear power plant investment works.

* Ecotech Nonprofit Zrt.
Felnőttképzési igazgató
Email: sofalvi@ecotechzrt.hu

The University of Dunaújváros launched a public procurement procedure for the implementation of the Nuclear Power Plant Training Base, which was won by Ecotech Nonprofit Zrt., so the Nuclear Power Plant Training Base will be established as part of the Competence and Research Center of the University of Dunaújváros in the organization of Ecotech Nonprofit Zrt. Ecotech Nonprofit Zrt. has several years of experience in the field of adult education. Its training offer consists of professional training, foreign language training, competence development training and the development of online teaching materials.

In this article, I would like to present the business and operational model of the Nuclear Power Plant Training Base, the development of which is essential in order for it to fit into the operating system of Ecotech Nonprofit Zrt.

Keywords: Adult education; business model; operating model.

Az Atomerőműi Képzési Bázis kialakítása során az üzleti modell szintjén meghatározásra kerültek azok a fő elemek, melyek az Atomerőműi Képzési Bázis működési logikájának alapját képezik.

Az üzleti modell minden esetben egyszerűsítéseket tartalmaz, a valóságnak egy-egy fontos szeletét emeli ki. Első lépésben egyszerűsítésre (modellre), van szükségünk ahhoz, hogy a megvalósítandó szervezet alapvető működési elemeit meghatározzuk.

Az üzleti modell egy olyan koncepcionális, számos elemből álló és azok kapcsolódását leírt eszköz, amely a modellt alkalmazó szervezet üzleti logikáját fejezi ki, melyet az Üzleti Modell Vázon kilenc építőkövéjén keresztül lehet megragadni. Egy olyan módszerről van szó, amely szemléletesen bemutatja a modellt alkalmazó szervezet üzleti koncepciójának lényegét. Azonosítja azt az értéket, amelyet a szervezet az ügyfelek irányába közvetíteni igyekszik. Bemutatja az értékteremtés és -közvetítés valamennyi fontos elemét, és az elemek kapcsolódási hálózatát. Megragadhatóvá teszi azt, hogy az Atomerőműi Képzési Bázis hogyan tud fenntarthatóan jövedelmezővé válni.

Az Atomerőműi Képzési Bázis kialakításakor célszerű a működési modell szintjén meghatározni azokat a szervezeti szereplőket és a közöttük lévő kapcsolatokat, melyek az Atomerőműi Képzési Bázis működési feltételeinek alapját képezik.

A működési modell minden olyan szereplőt azonosít, melyekkel az AKB működése során kapcsolatot teremt. A kapcsolatok jellegét és tartalmát szerződések, megállapodások, beadványok, tanúsítványok és engedélyek határozzák meg.

Az Atomerőműi Képzési Bázis üzleti modellje

Az **Atomerőműi Anyagvizsgáló- és Hegesztő Képzési Bázis** (a továbbiakban: Atomerőműi Képzési Bázis) kialakítása során célszerű az üzleti modell szintjén meghatározni azokat a fő elemeket, melyek az Atomerőműi Képzési Bázis működési logikájának alapját képezik.

Az üzleti modell minden esetben egyszerűsítéseket tartalmaz, a valóságnak egy-egy számunkra érdekes vagy fontos szeletét emeli ki. Első lépésben egyszerűsítésre (modellre), van szükségünk ahhoz, hogy a megvalósítandó szervezet alapvető működési elemeit meghatározzuk.

Az üzleti modell egy olyan koncepcionális, számos elemből álló és azok kapcsolódását leíró eszköz, amely a modellt alkalmazó szervezet üzleti logikáját fejezi ki, melyet az Üzleti Modell Vásznon kilenc építőkockáján keresztül lehet megragadni. Egy olyan módszerről van szó, amely szemléletesen bemutatja a modellt alkalmazó szervezet üzleti koncepciójának lényegét. Azonosítja azt az értéket, amelyet a szervezet az ügyfelek irányába közvetíteni igyekszik. Bemutatja az értékteremtés és közvetítés valamennyi fontos elemét, és az elemek kapcsolódási hálózatát. Megragadhatóvá teszi azt, hogy az Atomerőműi Képzési Bázis hogyan tud fenntarthatóan jövedelmezővé válni.

Az üzleti modell vászon kilenc építőkockája [1]

Az üzleti modell felépítésénél az Atomerőműi Képzési Bázis alábbi lényeges elemei alkotnak egy konzisztens rendszert:

ÜGYFÉLCSOPORTOK

Az *Ügyfélcsoportok* építőelem azokat a személyeket, csoportokat vagy szervezeteket mutatja be, akiket az Atomerőműi Képzési Bázis szolgáltatásaival (összefoglaló néven: értékajánlatával) el kíván érni. Az ügyfelek képezik az üzleti modell magját, hiszen ügyfelek nélkül egyetlen vállalkozás sem lehet hosszú távon működőképes. Az Atomerőműi Képzési Bázis értékajánlatával egy időben több ügyfelet is kiszolgál.

[1] Alexander Osterwalder–Yves Pigneur (2010): *Business Model Generation*. New York: John Wiley & Sons.

Egyrészt a DUE **oktatóinak, kutatóinak és partner szervezeteinek** ad alkalmat képzési programok kidolgozására, online tananyagok fejlesztésére és a képzések lefolytatására; másrészt az **atomerőmű beruházásában résztvevő vállalatok, intézmények munkavállalóinak és magánszemélyeknek** teremt lehetőséget atomerőmű specifikus ismeretek elsajátítására, a szükséges tanúsítványok megszerzésére.

ÉRTÉKAJÁNLAT

Az Atomerőműi Képzési Bázis *értékajánlata* azokat a szolgáltatásokat mutatja be, amelyek értéket jelentenek valamely ügyfélcsoport számára. A nyújtott érték alapján választja az ügyfél partnerül az egyik szervezetet a másikkal szemben. Az Atomerőműi Képzési Bázis által közvetített értékek kielégítik az ügyfelek valamely szükségletét. Az értékajánlat ügyfélszegmensenként jól körülhatárolható.

Az Atomerőműi Képzési Bázis atomerőmű-specifikus, engedélyezett képzési program portfóliója teszi lehetővé az ügyfelek számára a szükséges ismeretek- és tanúsítványok megszerzését. Végsősoron lehetőséget biztosít az Ecotech Nonprofit Zrt. számára bevétel generálásra.

CSATORNÁK

A *Csatornák* építőelem azt mutatja meg, hogy az Atomerőműi Képzési Bázis hogyan kommunikál az ügyfelekkel, hogyan szólítja meg az ügyfeleket, hogyan közvetíti feléjük az értéket. A csatornák szerepe meglehetősen összetett. Feladatuk, hogy felkeltsék az érdeklődést az Atomerőműi Képzési Bázis szolgáltatásai iránt, segítsék az ügyfeleket az értékajánlat megítélésében, lehetővé tegyék az ügyfelek számára az értékajánlathoz való hozzáférést, támogassák az értékajánlat ügyfelekhez való eljuttatását és az ügyféltámogatást egyaránt.

Az Atomerőműi Képzési Bázis képzési programjait kontakt tanfolyami keretek között-, távoktatás formájában, és ezen két oktatási forma együttes alkalmazásával valósítja meg.

ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

Az *Ügyfélkapcsolatok* építőelem leírja, hogy milyen kapcsolódást alakít ki az Atomerőműi Képzési Bázisnak az egyes ügyfélcsoportokkal. Ez a kapcsolat lehet személyes-, eseti jellegű vagy hosszútávon formálisan megalapozott. Az ügyfélkapcsolatok fenntartásának hátterében állhat új ügyfelek megszerzése és az ügyfelek megtartásának igénye is.

Az Atomerőműi Képzési Bázisnak az együttműködési megállapodások, képzési szerződések és az ügyfélszolgálat működtetése jelentik a formális kapcsolatokat az ügyfelekkel.

BEVÉTELEK

A *Bevételek* építőelem az egyes ügyfélcsoportok által generált bevételeket mutatja meg. Itt jelenik meg az a pénzáram, amely abból táplálkozik, hogy az Atomerőműi Képzési Bázis értékajánlatáért az ügyfelek hajlandók fizetni.

Az Atomerőműi Képzési Bázis számára a fő bevételi forrást a tanfolyami- és a vizsgaszervezési díjak jelentik.

KIEMELT ERŐFORRÁSOK

A *Kiemelt erőforrások* építőelemben szerepelnek azok a legfontosabb eszközök, amelyek az Atomerőműi Képzési Bázisnak, illetve az üzleti modell működtetéséhez szükségesek. Ezek az erőforrások teszik lehetővé, hogy az Atomerőműi Képzési Bázis előállítsa az értékajánlatát, eljuttassa az ügyfeleihez, megjelenhessen a piacon, kapcsolatot építsen ki és tartson fenn az ügyfeleivel és ezáltal bevételhez jusson. **Az Atomerőműi Képzési Bázis kiemelt erőforrásai a DUE humánerőforrása (oktatók, kutatók), laboreszközök és egyéb működési, oktatási infrastruktúra.**

KIEMELT TEVÉKENYSÉGEK

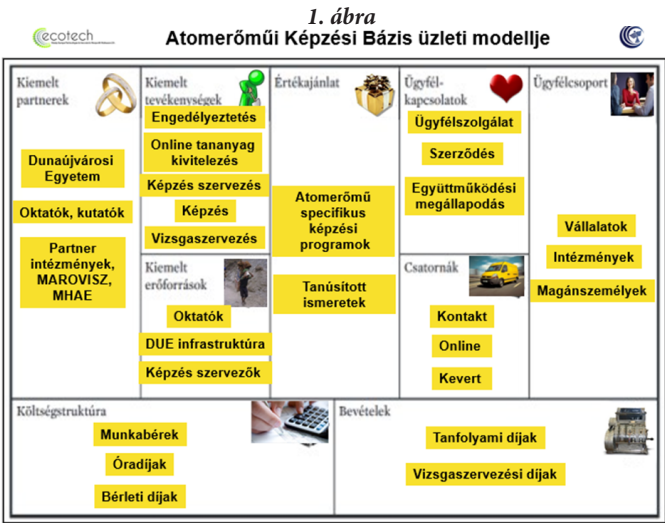
A *Kiemelt tevékenységek* építőelem azt mutatja be, hogy mik az Atomerőműi Képzési Bázis legfontosabb tevékenységei, amelyek az üzleti modell sikeres működéséhez elengedhetetlenek. Ezek a kiemelt tevékenységek például az értékt teremtesben, a piacok építésében, az ügyfélkapcsolatok fenntartásában játszanak szerepet. **Az Atomerőműi Képzési Bázis kiemelt tevékenységei: Képzési programok engedélyeztetése, online tananyagok kivitelezése, képzések szervezése és lebonyolítása, tanúsító vizsgák szervezése.**

KIEMELT PARTNEREK

A *Kiemelt partnerek* építőelem azokat a partnereket és „beszállítókat” foglalja magába, akik hozzájárulnak az Atomerőműi Képzési Bázis üzleti modelljének sikeres működéséhez. Nem kell minden feladatot az Atomerőműi Képzési Bázisnak megoldania, de fel kell ismernie, ha valami nélkül az üzleti modell nem működhet és partnereket kell bevonnia annak megoldásába. Napjainkban egyre inkább jellemző, hogy az alaptevékenységen kívül a legtöbb tevékenységet partnerekkel oldanak meg a vállalatok, aminek oka lehet a költségsökkentés és/vagy a szolgáltatási színvonal növelése. **Az Atomerőműi Képzési Bázis kiemelt partnerei: A Dunaújvárosi Egyetem oktatói, kutatói; a Magyar Roncsolásmentes Vizsgálati Szövetség; a Magyar Hegesztéstechnikai és Anyagvizsgálati Egyesülés.**

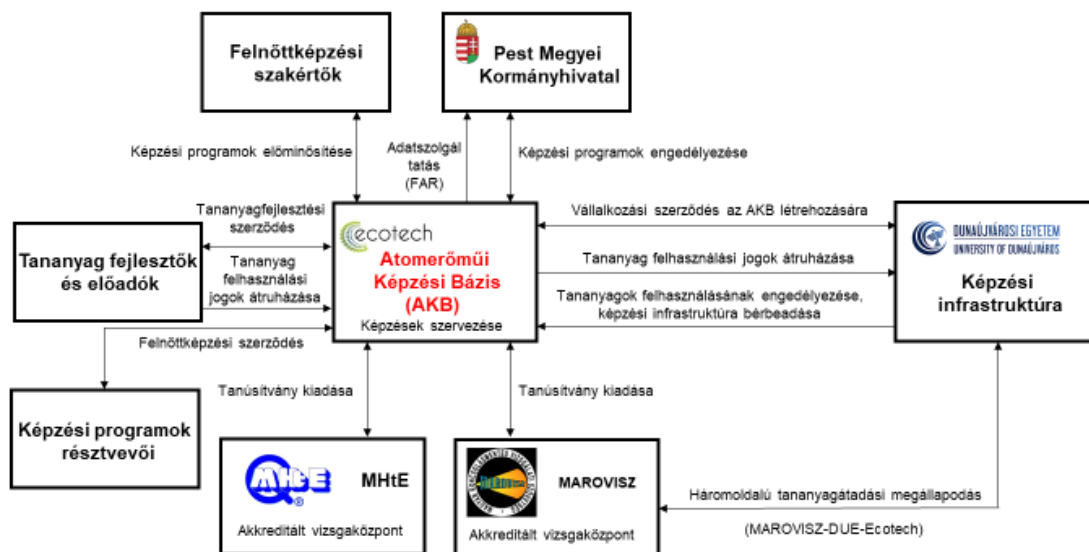
KÖLTSÉGSZERKEZET

A *Költségszerkezet* építőelem az üzleti modell működésének költség oldalát mutatja be a legfontosabb elemeket kiemelve. Az Atomerőműi Képzési Bázis értéket állít elő, értéket közvetít, ügyfélkapcsolatokat tart fenn, ennek során jól kiszámítható költségek merülnek fel. **Az Atomerőműi Képzési Bázis fő költség elemei: Munkabérek, óradíjak, bérleti- és eszközhasználati díjak.**

Az Atomerőműi Képzési Bázis működési modellje

Az **Atomerőműi Képzési Bázis** (a továbbiakban: AKB) kialakítása során célszerű a működési modell szintjén meghatározni azokat a szervezeti szereplőket és a közöttük lévő kapcsolatokat, melyek az Atomerőműi Képzési Bázis működési feltételeinek alapját képezik.

Az Ecotech Nonprofit Zrt. a Dunaújvárosi Egyetem által kiírt közbeszerzési pályázaton nyerte el az AKB megvalósításának feladatát, melyre vonatkozóan vállalkozási szerződést kötöttek.

Az Ecotech Nonprofit Zrt. a megvalósítás során kidolgozott tananyagok felhasználási jogát a vállalkozási szerződés szerint átadja a Dunaújvárosi Egyetemnek. A későbbiekben a DUE biztosítja az AKB működéséhez szükséges tananyagok felhasználásának engedélyezését és a képzések lefolytatásához szükséges infrastruktúra bérbeadását.

Az AKB a képzési programok kidolgozóival tananyag fejlesztői- és tananyag-felhasználási jogokat átadó megbízási szerződéses kapcsolatban áll.

A képzési programok, a kontakt tantermi- és labor órákon kívül a tananyagoknak online elérhető, távoktatásra alkalmas modulokat is tartalmaznak.

A Munkabiztonság képzés esetében a teljes tananyag online formában orosz és magyar nyelven kerül kidolgozásra.

Minden képzési program minimum 30% terjedelemben online elérhető tananyagegységeket tartalmaz, melyeket az AKB informatikai infrastrukturális hátterével (szerver, keretrendszer) érhető el a képzések résztvevői számára.

A képzési programok engedélyezési eljárásának megfelelően az Ecotech Nonprofit Zrt. a képzési programokat felnőttképzési szakértőkkel elő minősítette.

Az AKB a képzési programok szervezése során órátartási megbízási szerződéseket köt a kompetens előadókkal; a képzési programokban résztvevőkkel pedig felnőttképzési szerződést a mindenkor hatályos Felnőttképzési Törvény előírásainak megfelelően.

Minden megvalósuló képzési programról az egységes Felnőttképzési Adatszolgáltatási Rendszerbe (FAR) adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére kötelezett az Ecotech Nonprofit Zrt.

A Felnőttképzési Adatszolgáltatási Rendszer (FAR) kiemelt célja volt, hogy a felnőttképzéshez kapcsolódó valamennyi adatszolgáltatás egy csatornán keresztül, teljesen digitálisan és egyszerűen teljesíthető módon történjen meg.

Az Fktv. 20/A. §-a tartalmazza a FAR-ra vonatkozó előírásokat. Ezek alapján a FAR az egységes oktatási nyilvántartás olyan szakrendszere, amelyet:

- a felnőttképzési államigazgatási szerv (PMKH) az Fktv. szerinti nyilvántartások vezetésére és a hatáskörébe tartozó feladatok ellátására,
- a munkaerő-piaci előrejelző rendszer működéséért felelős szerv a munkaerő-piaci előrejelző rendszereként,
- a felnőttképző a felnőttképzési tevékenységével összefüggésben jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítésére használ.

A képzési programokat elvégző résztvevők, a programoktól függően tanúsítványt szerezhetnek a Magyar Roncsolásmentes Vizsgálati Szövetség (MAROVISZ) ill. a Magyar Hegesztéstechnikai és Anyagvizsgálati Egyesülés (MHtE) által szervezett vizsgákon. A Magyar Roncsolásmentes Vizsgálati Szövetség és az Ecotech Nonprofit Zrt. közötti erre vonatkozó megállapodás jött létre.

A MAROVISZ az Ecotech Nonprofit Zrt., mint képző intézmény rendelkezésére bocsátja a 'Transferring European Traininig Programme for the Qualification of NDT Personnel' elnevezésű, az Európai Bizottság

Leonardo da Vinci projektje keretében frissített és honosított, magyar nyelvű képzési dokumentumokat oktatási célra.

A képzési dokumentum szerzője a MAROVISZ. A MAROVISZ szavatolja, hogy rendelkezik a tananyag, felhasználásának jogával, annak átadását, felhasználását a feleken kívülálló harmadik személy semmilyen joga nem korlátozza, vagy akadályozza. Az Ecotech Nonprofit Zrt. vállalja, hogy a képzési dokumentumot alkalmazza a roncsolásmentes anyagvizsgálók képzése keretében megszervezett tanfolyamon. A MAROVISZ, a Dunaújvárosi Egyetem és az Ecotech Nonprofit Zrt. erről szóló háromoldalú megállapodást kötött.